

A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete

Az ügy száma: Gfv.VI.30.189/2025/4.

A tanács tagjai: Dr. Simonné dr. Gombos Katalin a tanács elnöke

Dr. Tibold Ágnes előadó bíró

Dr. Döme Attila bíró

Dr. Farkas Antónia bíró

Dr. Madarász Anna bíró

A felperes: cég1 (cím1)

A felperes jogi képviselője: Germus és Társai Ügyvédi Iroda (cím2; ügyintéző: Dr. Germus Gábor ügyvéd)

Az alperes: név1 (cím3)

Az alperes jogi képviselője: Dr. Sárközy Gergő ügyvéd (cím4)

A felperesi beavatkozó: cég2 (cím5)

A felperesi beavatkozó képviselője: Dr. Hajnal Emese ügyvéd (cím6)

A per tárgya: vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó felek: alperes

A másodfokú bíróság neve és a felülvizsgálni kért jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 15.Gf.40.269/2024/6/II. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és határozatának száma:

Fővárosi Törvényszék 32.G.40.748/2022/76-I. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelemmel érintett részében hatályában fenntartja.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] Az alperes az cég3 (továbbiakban: adós) vezető tisztségviselője 2010. december 2-től. A felperesi jogelőd 2018. szeptember 17-én és 2019. május 7-én az adóssal megállapodásokat kötött mezőgazdasági áruk értékesítésére, amely jogügyletekből a felperesnek az adóssal szemben 329.982.854 forint összegű vételár követelése keletkezett, amelyet az adós nem egyenlített ki.

[2] Az adós 2019. január 1-jétől kezdve fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt. Az adóssal szemben 2020. január 22-én felszámolási kérelmet nyújtottak be. A Fővárosi Törvényszék megállapította az adós fizetéseképtelenségét és elrendelte felszámolását. A felszámolási eljárás kezdő időpontja 2020. november 5. volt. A felperes adós felszámolási eljárásában nyilvántartásba vett és visszaigazolt hitelezői igénye 330.182.854 forint.

[3] A Fővárosi Törvényszék a felszámoló által a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 40. § (1) bekezdés c) pontja alapján indított perben a 2022. szeptember 7-én jogerőre emelkedett 18.G.41.869/2021/23-II. számú ítéletében megállapította, hogy az adós felperes és a cég4. alperes között, 2020. július 20-án létrejött engedményezési szerződés érvénytelen. Megállapította továbbá, hogy a cég5.-vel szembeni 8.503.920 forint és az cég3.-vel szembeni 6.740.220 forint összegű követelés jogosultja a felperes. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 8.854.552 forintot, valamint 586.080 forint perköltséget.

[4] A Fővárosi Törvényszék a felszámoló által a Cstv. 40. § (1) bekezdés c) pontja alapján indított perben a 2023. június 28-án jogerőre emelkedett 27.G.41.899/2021/62. számú ítéletében megállapította, hogy az adós felperes és a cég6. alperes által, 2020. július 7. és 2020. július 8-án megkötött engedményezési szerződések érvénytelenek. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 168.610.511 forintot; megállapította, hogy ezt meghaladóan az engedményezési szerződéssel érintett követelések jogosultja az adós.

[5] Az alperes az adós és a cég6. között, 2020. július 7-én és 2020. július 8-án létrejött engedményezési szerződések megkötésével a hitelezők érdekeit figyelmen kívül hagyó magatartást tanúsított, s ennek következtében az adós vagyona 168.610.511 forinttal csökkent.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[6] A felperes módosított keresetében elsődlegesen annak megállapítását kérte, hogy az alperes mint az adós gazdálkodó szervezet volt ügyvezetője a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően vezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el, és ezzel okozati összefüggésben az adós vagyona 229.746.407 forint mértékben csökkent, így a felperes hitelezői követelésének kielégítése teljes mértékben megghiúsulhat. Másodlagosan annak megállapítását kérte a bíróságtól, hogy az alperes mint az adós volt ügyvezetője a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően a vezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el, amely magatartásával okozati összefüggésben a hitelezők követeléseinek teljes mértékben történő kielégítése a követelések engedményezésére és a visszaengedményezés elmulasztására tekintettel megghiúsulhat.

[7] A felperes állította, hogy az alperes tekintetében a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése alkalmazandó. Mindazonáltal a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet időpontját 2019. január 1-jében, az alperes vezetői felelősséget megalapozó magatartását pedig abban jelölte meg, hogy az adós és a cég4 között 2020. július 20-án létrejött engedményezési szerződéssel az adós oly módon ruházta át a 24.098.692 forint mértékű követelését, valamint az adós és a cég6. között 2020. július 7. és 2020. július 8-án létrejött engedményezési szerződésekkel a 205.647.715 forint összegű követelését, hogy az ellenértéket az engedményesek az adóssal szemben fennállt követelésükbe történő beszámítással teljesítették. Beszámítás hiányában ugyanakkor a cég4 és a cég6. hitelezői igénye a Cstv. 57. § (1) bekezdés f) pontja szerinti követelésnek minősült volna, holott az adós felszámolási vagyona a Cstv. 57. § (1) bekezdés a) pontja szerinti hitelezői igények kielégítésére sem elegendő. E jogügyletek eredményeképpen az adós vagyona összesen 229.746.407 forinttal csökkent.

[8] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Többek között kiemelte, az engedményezési szerződések mindkét esetben az adós független hitelezői felé történt teljesítések voltak, amelyhez pénzeszközök felhasználására nem volt szükség, és a követelések behajtásának kockázata is átszállt. Álláspontja szerint azok valódi vagyonsökkenést nem eredményeztek, mert az adós tartozása az átruházott követeléssel azonos mértékben csökkent. A vagyonsökkenést eredményező, vezető tisztségviselőnek felróható magatartás szintén hiányzik, mert a felszámolás kezdő időpontjáig maga döntheti el, hogy mely hitelezőket részesít kifizetésben, ha nem rendelkezik valamennyi követelés kielégítéséhez szükséges pénzeszközzel. Vitatta, hogy a hitelezők érdekeit nem vette figyelembe, és ezzel okozati összefüggésben vagyonsökkenés következett be. Előadta, hogy 2019-től a felszámolás kezdetéig az adós hitelezőinek 84%-át kifizette.

Az első- és másodfokú ítélet

[9] Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította. Hangsúlyozta, hogy a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésére alapított perben az alperes felelősségének a megállapításához az ott rögzített valamennyi tényállási elemnek teljesülnie kell. Jelen esetben azonban az adós vagyonsökkenése bizonyosan nem teljesült, ezért a bíróságnak a további tényállási elemeket nem kellett érdemben vizsgálnia. Egyetértett azon felperesi állásponttal, miszerint a vagyonsökkenés megállapítása kapcsán az adós aktív vagyont kell figyelembe venni. Ugyanakkor rögzítette, hogy jelen eljárásban nem hagyható figyelmen kívül a Cstv. 40. § (1) bekezdése alapján lefolytatott perek eredménye, tekintettel arra, hogy a vagyonsökkenést eredményező magatartásként a felperes a 2020. július 20., illetve a 2020. július 7. és 2020. július 8-án megkötött engedményezési szerződésekre hivatkozott. A bíróság jogerősen megállapította a fenti engedményezési szerződések érvénytelenségét, így a szerződések megkötésük időpontjától nem váltottak ki joghatást. Az érvénytelenség jogkövetkezményeként a bíróság megállapította, hogy az engedményezési szerződésekkel a szerződés érvénytelensége iránti per alperesére engedményezett követelések jogosultja az adós, így az adós társaság aktív vagyona nem csökkent. A felperes által állított vagyonsökkenés mint tényállási elem az eredeti állapot helyreállítására tekintettel tehát nem áll fenn. Ennek hiányában az elsődleges kereseti kérelem vonatkozásában szükségtelen a többi tényállási elem fennállásának vizsgálata.

[10] A másodlagos kereseti kérelem kapcsán rögzítette, hogy a felperes „más ok” alatt az engedményezést és visszaengedményezés elmulasztását jelölte meg. Az elsőfokú bíróság itt is az elsődleges kereseti kérelem vonatkozásában hivatkozottakra utalt, miszerint a bíróság

jogerősen megállapította a fenti engedményezési szerződések érvénytelenségét, így a szerződések megkötésük időpontjától nem váltottak ki joghatást. Megjegyezte, hogy a fentiekre tekintettel a Cstv. 33/A. § (5) bekezdésében foglalt bizonyítási szabálynak sem volt jelentősége.

[11] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, és megállapította, hogy az alperes mint adós gazdálkodó szervezet vezetője, a gazdálkodó szervezet fizetésképtelenséggel fenyegető helyzete bekövetkeztét követően a vezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el, és ezzel okozati összefüggésben a gazdálkodó szervezet vagyona 168.610.511 forinttal csökkent, amelynek erejéig az alperes felel az adós elleni felszámolási eljárásban nyilvántartásba vett, de meg nem térülő hitelezői követelések kifizetéséért; ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[12] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást kiegészítette a fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet kezdő időpontjának meghatározásával, illetve a jelen határozat [5] bekezdésében írt ténymegállapítással. Az így kiegészített, illetve módosított tényállás alapján megállapította, hogy abból az elsőfokú bíróság részben téves következtetésre jutott. A másodfokú bíróság az anyagi jogi felülbírálat keretében a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 369. § (2) bekezdés a) pontja alapján a bizonyítékok okszerűtlen mérlegelésével megállapított tényt, a vagyonsökkenés teljes hiányát az érvénytelen szerződések alapján teljesítő kötelezettek által nyújtott szolgáltatás körében módosította.

[13] A másodfokú bíróság rögzítette, az alperesre irányadó Cstv. 33/A. § (5) bekezdése szerinti bizonyítási szabály mellett a felperesre az adós társaságnál bekövetkezett vagyonsökkenés mértékének alátámasztása hárult. Ezzel szemben az alperesnek a hitelezői érdekeket sértő magatartására fennálló „vélelmet” (az ellenkező bizonyításáig valónak tekintendő tényt) kellett volna megdöntenie, valamint az ugyanitt szabályozott mentesülésére alapot adó körülmények fennállását, és a perbeli védekezése alapjául felhozott tényállításait kellett volna bizonyítania.

[14] A másodfokú bíróság szerint a felperes által csatolt teljesítési célú engedményezési szerződések tartalma igazolta az alperes konkrét, a hitelezők érdekét figyelmen kívül hagyó magatartását. Tekintve, hogy az adós az engedményezett követelések átruházásával teljesítette saját tartozását, az ellenérték nem vált az adós – felszámolási vagyongént, a hitelezői követelések kielégítésének alapjaként figyelembe vehető (aktív) – vagyonának részévé. Kifejtette, a felszámolási vagyon fogalma nem azonos a vagyon polgári jogi fogalmával. Ezért az aktív vagyon csökkenése szempontjából nincs jelentősége annak, hogy a beszámítással az adós passzív vagyona is csökkent, ugyanis a Cstv. 3. § (1) bekezdésének e) pontja és 4. § (1) bekezdése szerint a Cstv. szabályai szerint vagyonnak az adós aktív vagyona minősül.

[15] A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bírósággal annyiban, hogy a perbeli engedményezési szerződések a sikeres megtámadás folytán alkalmazandó jogkövetkezmények [Cstv. 40. § (1a) bekezdés] következtében a megkötésük időpontjára visszamenőleges hatállyal érvénytelennek tekintendők [Ptk. 6:89. § (1) bekezdés]. Abból pedig, hogy az eredményezés megtámadása jogkövetkezményeinek alkalmazása miatt a szóban forgó szerződések ex tunc hatállyal érvénytelenek a Cstv. 40. § (1a) bekezdése folytán, az következik, hogy az érvénytelen szerződéssel átruházott követelések nem szálltak át, a jogügyletek nem váltottak ki joghatást, azaz a követelések érvényes jogcím hiányában – valójában – nem kerültek ki az adós vagyonából, vagyis e vonatkozásban nem állapítható meg vagyonsökkenés.

[16] A másodfokú bíróság hangsúlyozta ugyanakkor, hogy más a helyzet azokkal a követelésekkel, amelyek azért szűntek meg, mert a kötelezettek a teljesítési utasítás szerint az engedményesnek teljesítettek. Ezeknek az adósi vagyonhoz tartozó követeléseknek a megszűnése annak ellenére bekövetkezett [Ptk. 6:3. § a) pont, 6:198. § (1), (2) bekezdés], hogy az átruházásukra irányuló szerződések ex tunc hatállyal érvénytelennek tekintendők. A kötelezetti teljesítéssel érintett követeléseket illetően az eredeti állapot helyreállítására nincs mód, a Ptk. 6:113. § (1) bekezdése alapján elszámolásnak van helye. Ennek folytán az „engedményes” a jogalap nélkül átvett kötelezetti teljesítés megfizetésére köteles.

[17] A másodfokú bíróság a fentiekre figyelemmel azt emelte ki, hogy a cég4 – a periratokhoz az alperes által 62. sorszám alatt csatolt III. számú adósi közbenső mérlegben foglaltak szerint – a Fővárosi Törvényszék 2022. november 7-én jogerőre emelkedett 18.G.41.869/2021/23-II. számú ítéletében írtaknak eleget téve az adós részére jogalap nélküli gazdagodás címén 8.854.552 forintot megfizetett. Ellenben a cég6. nem tett eleget a Fővárosi Törvényszék 2023. június 28-án jogerőre emelkedett 27.G.41.899/2021/62. számú ítéletében írtaknak, és az adós felé jogalap nélküli gazdagodás címén fennálló 168.610.511 forint tartozását nem fizette meg. Az adós III. számú közbenső mérlegében foglaltak szerint a cég6. „f.a.”-val szemben felszámolási eljárás indult, amely eljárásban az adós a teljes 168.610.511 forint tőkekövetelést és járulékait hitelezői igényként bejelentette. Így a vagyonsökkenés teljes hiányát – védekezése körében – az arra hivatkozó alperes nem bizonyította. A vagyonsökkenés a cég6. „f.a.” által – az engedményezési szerződések érvénytelensége folytán – az eredeti állapot helyreállítása körében meg nem fizetett 168.610.511 forint tőkeösszeg erejéig következett be.

[18] A fentieket meghaladóan a másodfokú bíróság a felperes egyéb fellebbezési támadásait alaptalannak találta.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[19] A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben – tartalma szerint – a jogerős ítélet elsőfokú ítéletet megváltoztató rendelkezésének hatályon kívül helyezését és e tekintetben is az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Állította, hogy a jogerős ítélet sérti az Alaptörvény XXIV. cikkét, a Ptk. 6:113. § (1) bekezdését, a Pp. 364. §-a alapján alkalmazandó 266. § (1) bekezdését, 279. § (1) bekezdését, 346. § (5) bekezdését, 369. § (3) bekezdés a) pontját, 383. § (3) bekezdését, a Cstv. 33/A. § (1) és (5) bekezdését, és eltér a Kúria Pfv.20.935/2023/9., Gfv.30.465/2023/12., Gfv.30.093/2021/5. (BH2022. 50.), Gfv.30.323/2022/8. számú határozatokban írtaktól.

[20] Az alperes szerint a jogerős ítélet azzal sértette meg a Pp. 364. §-a alapján alkalmazandó Pp. 266. § (1) bekezdését, a Pp. 279. § (1) bekezdését és a 383. § (3) bekezdését, hogy a másodfokú bíróság nem végezte el az eljárás során nem vitatott tények értékelését, vagyis valójában nem merítette ki az elsőfokú bíróság által nem tárgyalt, de az érvényesített jogalappal szemben felhozott érdemi védekezése azon részét, hogy az engedményezési szerződésekkel nemcsak vagyonsökkenés nem történt, de a felperes által nem vitatott tények folytán felróhatóság sem terheli. Mindez pedig oda vezetett, hogy a jogerős ítélet a Pp. 369. § (3) bekezdés a) pontját sértve minősítette a bizonyítás eredményét okszerűtlennek, [35] és [36] bekezdésében pedig eltért a Kúria Pfv.20.935/2023/9. számú ítéletének [62] bekezdésében, és kihirdetett elvi tartalma II. pontjában írt eljárásjogi értelmezéstől.

[21] Az alperes kiemelte, hogy a Cstv. 33/A. § (4)-(5) bekezdései alapján neki kellett bizonyítani, hogy a 2019. január 1-től fennálló fizetésképtelenséggel fenyegető helyzetben az engedményezési szerződések megkötése során nem vállalt indokolatlan üzleti kockázatot, nem okozott további hitelezői veszteséget, és mindent megtett a hitelezői veszteségek csökkentése (megtérülése) érdekében. Kiemelte, hogy a felperes és a felperesi beavatkozó nem vitatta azon perbeli tényállításait, amely szerint az engedményezési szerződések és a mögöttük húzódó tartozások, követelések is valós gazdasági eseményen alapuló, ésszerű, piaci értéken elszámolt, kockázatmentes, gazdaságilag indokolt üzleti cselekmények voltak. Illeszkedtek abba az eseménysorba, hogy 2019. december 31. és 2020. november 5-e között az adós a hitelezők irányába fennálló 4.399.419.369,52 forint összegű tartozásának 84%-át ki tudta egyenlíteni a felszámolás elkerülése érdekében. Nem vitatták, hogy az adós a hitelezők felé teljesített az engedményezési szerződésekkel, és ezzel az adóssal szemben fennálló követelések csökkentek. Csupán azt kifogásolták, hogy ők ebből nem részesültek.

[22] A másodfokú bíróság azonban nem vette figyelembe, hogy a Cstv. negyedik novellája óta a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése már nem törvényi vélelmet, hanem csak bizonyítási szabályt tartalmaz, vagyis a Pp. 4. § (2) bekezdéséből és 265. § (1) bekezdéséből fakadóan csak a vitatott tényeket kell bizonyítani, nem pedig vélelmet megdönteni. Ennek eredményeként pedig a másodfokú bíróság okszerűtlen következtetést vont le a rendelkezésre álló adatokból, és valójában nem végezte el az elsőfokú bíróság által — eltérő jogi álláspontja folytán — nem vizsgált tények és nyilatkozatok értékelését a felróhatóság körében (az elsőfokú bíróságnak ezt nem is kellett elvégeznie, hiszen a keresetet a vagyonsökkenés, így a kár hiánya miatt utasította el.) Az alperes kiemelte, a Kúria a Pfv.20.935/2023/9. számú ítéletének [62] bekezdésében, illetve elvi tartalmának II. pontjában kifejtette, hogy a bíróság a tényállás Pp. 279. § (1) bekezdése szerinti megállapítása során értékeli a 266. § (1) bekezdése alapján a felek egyező előadása, vagy a fél beismerése alapján valónak elfogadott tényeket, illetve az egyéb bizonyítékokat. Jelen esetben azonban a jogerős ítélet eltért ezen elvi tartalommal is bíró eseti döntéstől, ugyanis nem vonta az értékelési körébe azokat a felperes által nem vitatott tényállási elemeket, amelyek a Cstv. 33/A. § (4) és (5) bekezdése szerint az alperes felelősség alóli kimentését eredményezték, mivel kizárták az alperesi felróhatóság megállapítását.

[23] Az alperes a Kúria Gfv.30.544/2021/6. számú határozatában írtakra tekintettel hangsúlyozta azt is, hogy a felperesnek először elő kell adnia azokat a tényeket, amelyek az alperesi ellenbizonyítást szükségessé tehetik. A felperes által előadott tényeknek alkalmasnak kell lenniük arra, hogy azokat valónak elfogadva (ellenbizonyítás sikertelensége esetén) a bíróság a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésének első fordulatában írt felelősség megállapításához szükséges tényeket megállapíthassa. A felperes azonban csak annyit adott elő, hogy az adós az engedményesekkel szemben fennálló tartozása csökkentése érdekében „harmadik adósokkal” szemben fennálló követelést ruházott át, ebből pedig a felperes és a felperesi beavatkozó nem részesültek. Az alperes álláspontja szerint ezek a tények azonban még a Cstv. 33/A. § (1) és (5) bekezdésének együttes alkalmazása mellett sem alkalmasak „a korlátozott felelősség áttörésére”.

[24] Az alperes állítása szerint a jogerős ítélet sérti a Cstv. 33/A. § (1) bekezdés első fordulatában írtakat, mert az engedményezési szerződést tévesen hitelezői érdekeket figyelmen kívül hagyó, az alperes felróható magatartását megalapozó szerződésnek tekintette. Ezzel eltért a Kúria Gfv.30.465/2023/12. számú ítéletének [20] bekezdésében foglalt jogi állásfoglalástól, a Gfv.30.093/2021/5. számú ítélet [33] bekezdésében írtaktól, valamint a BH2022.50. számú eseti döntés közzétett elvi tartalmának I. pontjában foglaltaktól.

[25] Az alperes vitatta a jogerős ítéletnek azt a megállapítását, amely szerint már az engedményezési szerződések ténye is igazolja a hitelezők érdekét figyelmen kívül hagyó

magatartást csak azért, mert az engedményesek nem pénzzel, hanem beszámítással teljesítettek. A felróhatóság hiánya pedig a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében írt tényállási elem hiányát jelenti, tehát a mögöttes felelősség megállapítására nem kerülhetett volna sor. A jogerős ítélet tehát olyan magatartás miatt állapította meg az alperes mögöttes felelősségét, amelyre többlettényállási elem nélkül nem kerülhetett volna sor. A másodfokú bíróság indokolásával szemben az alperes magatartása – a Kúria Gfv.30.465/2023/12. számú ítélete [20] bekezdésében írtakkal egyezően – az adós hitelezőinek jövőbeni veszteségei csökkentésére irányult; és a vezető tisztviselő észszerű – a felperes által nem vitatott – magatartása a Kúria Gfv.30.093/2021/5. számú határozatának [33] bekezdésében és a BH2022.50. számú eseti döntés elvi tartalmának I. pontja szerint még vagyonsökkenés esetén sem alapozhatja meg a vezető tisztségviselő felelősségének a megállapítását.

[26] A felülvizsgálati érvelés szerint a jogerős ítélet azzal is megsértette a Cstv. 33/A. § (1) bekezdését, hogy olyan jelentőséget tulajdonított az engedményezési szerződéseknek, mintha azok a Cstv. 57. §-ban rögzített hitelezői sorrend megsértése miatt minősülnének felróhatónak. Ezzel pedig a jogerős ítélet [36] bekezdése jogkérdésben eltért a Kúria Gfv.30.323/2022/8. számú ítéletének [19] bekezdésében írtaktól; egyúttal attól a bírói gyakorlattól, amely szerint ún. „előrehozott” hitelezői sorrend csak a Cstv. 40. § (1)-(2) bekezdése szerinti perekben értelmezhető. A Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti perekben pedig csak akkor, ha az adós vezető tisztségviselője a saját érdekkörében álló, vagy az adós (és/vagy tulajdonosai) részesedésével működő más gazdasági szereplőket preferál a független hitelezőkkel szemben.

[27] Az alperes vitatta a jogerős ítéletnek azt a megállapítását is, amely szerint a cég6. által – az engedményezési szerződések érvénytelensége folytán – az eredeti állapot helyreállítása körében meg nem fizetett 168.610.511 forint tőkeösszeg erejéig bekövetkezett a vagyonsvétel az adósnál. Állítása szerint nem tűnik ki a jogerős ítéletből, hogy az átruházott követelésnek a cég6. felé történő részbeni megtérülése-behajtása hogyan eredményez vagyonsvétel az adós és az alperes viszonylatában. A jogerős ítélet sérti a Pp. a Pp. 346. § (5) bekezdésében foglaltakat, mert nem világos, hogy a jogerős ítélet hogyan jutott el az érvénytelenségi ítéletek folytán csupán a kötelezettek alanyában bekövetkezett változásból odáig, hogy az alperes a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerint felel a cég6. által meg nem fizetett tartozásért. Az ítéleti indoklás ezen homályossága az Alaptörvény XXIV. cikkében rögzített tisztességes eljáráshoz fűződő jog megsértése miatt mindenképpen kihatott az ügy érdemére.

[28] Az alperes érvelt azzal is, hogy a másodfokú bíróság a Ptk. 6:113. § (1) bekezdésének téves értelmezése miatt látta alkalmazhatónak az adott jogszabályhelyet a jelen jogvitára. Közte és az adós között ugyanis nem jött létre olyan ügylet, amelyet érvénytelennek kellene tekinteni, vagy amelynek az érvénytelenségét utólag megállapították. A jogszabályhely téves alkalmazásának eredményeként a másodfokú bíróság az alperes terhére értékelte, hogy olyan követelés engedményezésével csökkentette az engedményesnek az adóssal szembeni követelését, amelyet részben be is lehetett hajtani.

[29] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte érdemben annak helytálló indokaira utalással. Kiemelte, iratellenesen állította az alperes a felülvizsgálati kérelmében, hogy a felperes nem vitatta az alperes Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szempontjából releváns tényállításait.

[30] A felperesi beavatkozó felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

[31] A Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálati kérelemmel érintett rendelkezését a Pp. 423. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta, és azt az abban megjelölt okokból nem találta jogszabálysértőnek. Rögzíti, a felülvizsgálati eljárás nem terjedt ki a jogerős ítéletnek az elsőfokú ítéletet egyebekben helybenhagyó rendelkezésére.

[32] Az alperes eljárási szabálysértésként alapvetően arra hivatkozott, hogy a másodfokú bíróság a tényállás megállapítása során figyelmen kívül hagyta azt aényt, hogy a felperes és a felperesi beavatkozó nem vitatta azon perbeli tényállításait, amely szerint az engedményezési szerződések és a mögöttük húzódó tartozások és követelések (azon túl, hogy nem eredményeztek vagyonsökkenést az adósnál) valós gazdasági eseményen alapuló, észszerű, piaci értéken elszámolt, kockázatmentes, gazdaságilag indokolt üzleti cselekmények voltak. Ezzel összefüggésben figyelmen kívül hagyta azt is, hogy a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése már nem törvényi vélelmet, hanem csak bizonyítási szabályt tartalmaz.

[33] Az utóbbi kapcsán a Kúria rámutat, hogy már több esetben vizsgálta a 2017. évi XLIX. törvénnyel módosított, 2017. július 1-jétől hatályos Cstv. 33/A. §-ának rendelkezéseit. A Gfv. 30.198/2021/4. számú határozatában a Cstv. 33/A. § (5) bekezdéssel kapcsolatban rögzítette, hogy e szabály a hozzá kapcsolódó miniszteri indokolás félreérthető megfogalmazásai ellenére nem újabb, a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében foglalttól elkülönülő, ahhoz képest további felelősségi tényállást tartalmaz, hanem az (1) bekezdés szerinti felelősségi tényállás egyes elemei vonatkozásában a bizonyítási teher megfordításáról rendelkezik. Ha a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése szerinti feltételek fennállnak (mint jelen esetben), a felperesnek nem kell konkrétan megjelölnie és bizonyítania a vezető tisztségviselő jogellenes magatartását, hanem a felelősség megállapításának elkerülése érdekében a vezető tisztségviselőnek kell igazolnia, hogy nem következett be fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet, vagy ugyan fennállt a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet, de a vezetési feladatai ellátása során a hitelezők érdekeit figyelembe vette. Ez utóbbi körben a vezetőnek, tehát az alperesnek kell bemutatnia a vezetői időszakában kifejtett tevékenységét. A bizonyítás sikertelenségének következményei e vonatkozásban a vezető tisztségviselőt terhelik. A felperesre csak a felelősség megállapításához szükséges többi tényállási elem, így az alperes vezetői minőségének, a vagyonsökkenésnek (illetve a hitelezői igények kielégítése egyéb okból történő meghiúsulásának) és az okozati összefüggésnek a bizonyítása hárul. Ezzel azonos megállapításra jutott a Kúria a Gfv.30.114/2023/3. számú határozatában is, amelyben kiemelte, hogy a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében felsorolt tényállási elemeket főszabály szerint a Pp. 265. § (1) bekezdésének megfelelően a felperesnek kell bizonyítania, azonban a Cstv. 33/A. § (5) bekezdésében foglalt bizonyítási szabály az (1) bekezdés szerinti felelősségi tényállás egyes elemei vonatkozásában a bizonyítási érdek megfordításáról rendelkezik (Kúria Gfv.30.544/2021/6., Gfv.30.024/2023/4.).

[34] A jogerős ítélet [26] és [34] bekezdésében írtak alapján megállapítható, hogy a másodfokú bíróság a Cstv. 33/A. § (5) bekezdését – helyesen – bizonyítási szabályt tartalmazó normának tekintette, amelyet az ítélete [35] bekezdésben az ellenkező bizonyításáig valónak tekintendő tényként nevesített. Az e bekezdésben megjelenő, idézőjelbe tett „vélelem” kifejezést (egyebekben a Kúria Gfv.30.544/2021/6. számú határozatának indokolásához hasonlóan) nyilván arra utalással szerepeltette, hogy e rendelkezés szerinti bizonyítási szabály joghatását tekintve hasonló, mintha vélelmezni kellene a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését és a vezető hitelezői érdekek figyelmen kívül hagyó magatartását. A Kúria megállapította, hogy a másodfokú bíróság a Cstv. 33/A. § (5) bekezdését a fentiekben ismertetett kúriai értelemezéssel egyezően

alkalmazta, annak megsértésére a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott okból az alábbiak szerint nem került sor.

[35] A másodfokú eljárásban már nem volt vitás, hogy jelen ügyben a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése alkalmazandó, ezért a jogerős ítélet [34] bekezdése helyesen tartalmazza, hogy a felperesre csak az adós társaságnál bekövetkezett vagyonsökkenés mértékének alátámasztása hárult (miután a vezetői tisztség és az okozati összefüggés nem volt vitatott). Erre figyelemmel az alperes tévesen állította a felülvizsgálati kérelmében, hogy a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésének első fordulatra hivatkozó hitelezőnek elő kellett volna adnia egy olyan magatartást, amely – valósága esetén – az alperesnek felróható, és amelynek az előadása szükségessé, illetve lehetővé tette volna az ellenbizonyítást. Ahogyan azt a Kúria a Gfv.30.198/2021/4. számú határozatában már rögzítette, ha a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése szerinti feltételek fennállnak, a felperesnek nem kell konkrétan megjelölnie és bizonyítania a vezető tisztségviselő felróható magatartását. A felperes pedig a vagyonsökkenés tekintetében nyilatkozott, azt az adós és a cég4, valamint a cég6. között a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet időszakában létrejött engedményezési szerződésekben, és az azokban szereplő engedményezett követelés összegében jelölte meg. Ehhez képest kellett az alperesnek azt bizonyítania, hogy a vezetői feladatai ellátása, és konkrétan e szerződések megkötése során valamennyi hitelező érdekét figyelembe véve járt el.

[36] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében helyesen utal a Kúria Gfv.30.093/2021/5. számú határozata [33] bekezdésében írtakra, amely szerint a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben történt gazdálkodás, és ennek eredményeként az esetleges adósi vagyonsökkenése nem eredményezi automatikusan a vezető tisztségviselő felelősségének a megállapítását, erre csak a vezető tisztségviselő felróható magatartásának következtében beálló vagyonsökkenés esetén van lehetőség. Ilyen felróható magatartás, ha a vezető tisztségviselő észszerűtlen döntést hoz, vagy olyan vagyonsökkenésre kerül sor, amely gazdaságilag indokolatlan (Kúria Gfv.30.198/2021/4.). A Cstv. 33/A. § (5) bekezdésének alkalmazására tekintettel jelen ügyben az alperesnek kellett volna bemutatnia a vezetői időszakában kifejtett tevékenységét és bizonyítania, hogy a cég6.-vel kötött engedményezési szerződés észszerű, és az összhitelezői érdekek figyelembevételével is gazdaságilag indokolt volt.

[37] Az alperes azonban e bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget. Az elsőfokú eljárásban 13. sorszám alatt csatolt ellenkérelemben arra hivatkozott, hogy a likviditás megőrzése érdekében és az összhitelezői érdekekre figyelemmel az adós gazdasági társaságot tovább működtette, amelynek eredményeként – a csatolt főkönyvi kivonatokról megállapíthatóan – a 2019. december 31-én fennálló 4.399.419.369,52 forint szállítói tartozáshoz képest mindösszesen 772.130.343 forint összegű hitelezői igénybejelentés történt, vagyis 2020. január 1. és 2020. november 5-e között csaknem 3,6 milliárd összegű szállítói követelést elégített ki. A kielégített szállítók jellemzően olyan kiscgazdálkodók voltak, akikkel az adós gazdasági társaság régóta üzleti kapcsolatban állt. A perbeli engedményezési szerződésekkel kapcsolatban pedig úgy nyilatkozott, hogy gazdasági tevékenysége körében megkötött ügyletekből eredő valós tartozások kiegyenlítésére került sor. Azonban sem az ellenkérelemből, sem az alperes személyes meghallgatása során tett nyilatkozatából (G.40.748/2022/44. számú jegyzőkönyv), de az eljárás egyéb adataiból sem lehetett megállapítani, hogy a fenyegető fizetéseképtelenség időszakában történő teljesítések milyen rendező elvek mentén történtek, azok mennyiben felelhetők meg az összhitelezői érdekeket figyelembe vevő okszerű gazdálkodás követelményeinek, ezekbe miként illeszkedtek a perrel érintett engedményezési szerződések. Állításait ugyanis az alperesnek bizonyítania kellett volna.

[38] Téves ugyanis az az alperesi hivatkozás, hogy a fentieket a felperes nem vitatta; ennek ellenkezője állapítható meg – a felülvizsgálati ellenkérelemben írtak szerint – a felperes G.40.748/2022/21. számú válasziratából, a G.40.748/2022/44. számú jegyzőkönyvből és a G.40.748/2022/47. számú beadványból. A felperes ezekben hangsúlyozta, hogy az alperes megtett intézkedéseiből mindösszesen azt lehet megállapítani, hogy egyes hitelezőket előtérbe helyezett, és az adós tartozásait – engedményezéssel – részben rendezte. Az aktív vagyont csökkentő jogügyletek azonban nélkülözték a gazdasági racionalitást a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben, és az alperes nem igazolta, hogy a hitelezői érdekek mérlegelését követően jutott a perbeli üzleti döntésekre. Megítélése szerint az alperes akkor járt volna el helyesen, ha az adóst megillető és a vele szemben támasztott követelések helyes kezelésével az összes hitelező érdekét figyelembe veszi. Állításai alátámasztására azonban bizonyítási indítványt nem terjesztett elő.

[39] Mindezek alapján egyértelműen megállapítható, hogy a felperes vitatta az alperes által állított, hitelezői érdekeket figyelembe vevő okszerű gazdálkodást. Tény, hogy a vitatás nem terjedt ki arra a felülvizsgálati kérelemben is hivatkozott alperesi tényállításra, amely szerint az engedményezés során gazdasági tevékenysége körében megkötött ügyletekből eredő valós tartozások kiegyenlítésére került sor. Erre azonban – később kifejtettek szerint – a vitatásnak nem kellett kiterjednie, így nem sértett eljárási szabályt a másodfokú bíróság, amikor ezt figyelmen kívül hagyta a tényállás megállapítása, kiegészítése során.

[40] A Pp. 279. § (1) bekezdése szerint a bíróság a perben jelentős tényeket a felek tényállításainak és perben tanúsított magatartásának, valamint a per tárgyalása során megismert bizonyítékoknak és egyéb peradatoknak az egybevetése, egyenként és összességében történő értékelése alapján a meggyőződése szerint állapítja meg.

[41] A Kúria a fenti jogszabályhellyel kapcsolatban elsőként rögzíti, következetes gyakorlata értelmében a felülvizsgálati eljárásban – annak rendkívüli jogorvoslati jellege miatt – általában nincs helye a bizonyítékok ismételt egybevetésének, felülmérlegelésének (Gfv.30.094/2020/8.; Pfv.20.804/2020/10. BH2012. 179.). A tényállás tisztázása, a bizonyítékok mérlegelése és értékelése a jogerős ítéletet hozó bíróság feladatkörébe tartozik. A Kúria a felülvizsgálati eljárásban a tényállást csak akkor módosíthatja vagy egészítheti ki, ha az iratellenes, okszerűtlen megállapításokat tartalmaz, vagy önmagával logikai ellentmondásban áll, illetve a bizonyítékokat kirívóan okszerűtlenül mérlegelte (Pfv.20.563/2020/4.).

[42] A Kúria az alperes által megsértettként megjelölt jogszabályhellyel kapcsolatban kimondta, hogy a perben jelentős tényeket a Pp. 279. § (1) bekezdése értelmében a bíróság állapítja meg. A bíróság ezt a ténymegállapítási monopóliumát az eljárási szabályok keretein belül gyakorolja (Pfv.20.140/2021/5.). A perben releváns magatartás megtörténtének tényként való megállapítása, valamint e magatartás anyagi jogon alapuló értékelése a jogvita elbírálásának egymástól elkülönülő lépései: a bíróság a bizonyítékok értékelése alapján először megállapítja a per eldöntéséhez szükséges, a perben jelentős tényeket, majd az így megállapított tényekre az anyagi jogot alkalmazva dönt a per érdemében. A magatartás értékelése, minősítése nem bizonyítékértékelésen alapuló ténykérdés, hanem a megállapított tényekből levont anyagi jogi következtetés, anyagi jogkérdés (Pfv.20.006/2025/10. – BH2025.270.).

[43] A fentiekből megállapíthatóan a bíróságoknak a tényállás megállapítása során a per eldöntéséhez szükséges tényeket kell megállapítani, majd arra alapítva kell az anyagi jogot alkalmazva a döntést meghozni; vagyis minden esetben a kereset alapjául szolgáló anyagi jogszabályok határozzák meg a releváns tények körét. Az adott esetben a felperes az elsődleges kereseti kérelmét a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésének első fordulatra alapította, amely szerint abban az esetben felel a vezető tisztségviselő, ha a hitelezői érdekeket

figyelmen kívül hagyó magatartásának a következtében az adós vagyona csökkent. A Cstv. 33/A. § (5) bekezdése szerinti bizonyítási szabály alapján pedig a felelősség megállapításának elkerülése érdekében a vezető tisztségviselőnek kellett igazolnia, hogy nem következett be fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet, vagy ugyan fennállt a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet, de a vezetési feladatai ellátása során a hitelezők érdekeit figyelembe vette. Ez utóbbi körében nyer értékelést az, hogy a fenyegető fizetéseképtelenség időszakában tett intézkedései mennyiben felelthetők meg a hitelezői érdekeket figyelembe vevő okszerű gazdálkodás követelményeinek.

[44] A fentiek szerint nem tartozik a törvényi tényállás fogalmi elemei körébe, ezért az eljáró bíróságoknak nem kellett azt vizsgálniuk, hogy a fenyegető fizetéseképtelenség időszakában megkötött engedményezéssel átruházott követelések, illetve az engedményezéssel kiegyenlíteni szándékozott adósi tartozás alapjául szolgáló ügyletek az adós gazdasági tevékenysége körében megkötött, valós, az észszerű gazdálkodás követelményeinek megfelelő ügyletek voltak-e. Az alperest az engedményezés észszerűségének, valamennyi hitelező érdekeinek szem előtt tartásával való indokoltságának bizonyítása terhelte. Így nincs jelentősége annak, hogy az előbbire a felperes vitatása nem terjedt ki, ezért a másodfokú bíróság a Pp. 266. § (1) bekezdésének megsértése nélkül hagyta figyelmen kívül a tényállás megállapítása során az alperes erre vonatkozó állítását. Erre figyelemmel a jogerős ítéletnek a Kúria Pfv.20.935/2023/9. számú közzétett határozatától való eltérése – az ügyek összevethetőségének hiányában – nem állapítható meg.

[45] A másodfokú bíróság pedig a jogerős ítélet [36] bekezdéséből megállapíthatóan – a Pp. 266. § § (1) bekezdésének, 279. § (1) bekezdésének, 346. § (5) bekezdésének, 369. § (3) bekezdés a) pontjának és 383. § (3) bekezdésének a sérelme nélkül – értékelési körbe vonta a felek nyilatkozatait, és indoklása szerint a teljesítési célú engedményezési szerződések tartalma igazolta az alperes konkrét, a hitelezők érdekét figyelmen kívül hagyó magatartását, amely a vagyronvesztést eredményezte. A tekintetben is helyes álláspontra helyezkedett a másodfokú bíróság, hogy a Cstv. szerinti vagyonnak csak az adós aktív vagyona minősül.

[46] A Kúria hangsúlyozza, hogy vagyonsökkenés alatt a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése alkalmazása során az adósnak a Cstv. 3. § (1) bekezdés e) pontja szerinti vagyonának a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben bekövetkező csökkenését kell érteni. A Cstv. 3. § (1) bekezdés e) pontja szerint ugyanis a Cstv. alkalmazásában a gazdálkodó szervezet vagyonának az minősül, amit a gazdálkodó szervezetre vonatkozó számviteli jogszabály befektetett eszköznek vagy forgóeszköznek minősít. A vagyonsökkenés fogalma tehát az adósnak a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet alatti aktív vagyonához kötődik, vagyis a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében szabályozott felelősségi tényállás első fordulata a hitelezői követelések fedezetét jelentő aktív adósi vagyon védelmét kívánja biztosítani, illetőleg az e vagyon csökkenését eredményező, a hitelezői érdekeket figyelmen kívül hagyó vezetői magatartást kívánja szankcionálni. Mindezek értelmében a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében írt vagyonsökkenés akkor is megállapítható, ha a hitelezői érdekeket figyelmen kívül hagyó magatartás visszterhes szerződés teljesítéseként jelentkezik, például, ha a vezető tagi kölcsön visszafizetéséről dönt. A vezető tisztségviselő tehát nem mentesülhet a felelősség alól arra hivatkozással, hogy a hitelezői érdekeket figyelmen kívül hagyó döntés alapján nyújtott szolgáltatás visszterhes szerződésen alapult, és így az adós tartozásának egyidejű megszűnése miatt formálisan nem következett be vagyonsökkenés. A vagyonsökkenés ugyanis e felelősségi szabály alkalmazásában az említettek szerint az aktív vagyon csökkenését jelenti (Kúria Gfv.30.544/2021/6.).

[47] A fentiek szerint a másodfokú bíróság helyesen mutatott rá arra, hogy a támadott szerződések létrejöttük időpontjában joghatásukban az adós vagyonát csökkentő szerződésnek minősültek, tekintet nélkül arra, hogy az engedményezés során visszterhes szerződések

teljesítésére került sor, mivel a felek által a teljesítés módjaként meghatározott beszámítással – bár a passzív vagyon (adósi tartozás) csökkent –, de fizetés hiányában az adóshoz – az egyéb hitelezői követelések kielégítésére fordítható – aktív vagyon nem folyt be.

[48] Nem alapos az alperesnek a vagyonvesztés megállapítását támadó felülvizsgálati hivatkozása sem. A másodfokú bíróság a Pp. 346. § (5) bekezdésében írtaknak eleget tett, ezen keresztül nem sérült az Alaptörvény XXIV. cikkében rögzített tisztességes eljáráshoz fűződő jog sem.

[49] A Kúria mindenekelőtt rámutat, az ítélet indokolásából annak kell kitűnnie, hogy a bíróság a döntését mire alapította. Az ügy eldöntése szempontjából jelentős kérdésekre kiterjedő indokolással a bíróság eleget tesz jogszabályi kötelezettségének (Kúria Pfv.20.399/2022/5.). Nem jelenti az említett kötelezettség megsértését, ha a jogerős ítélet külön nem tér ki a fél által felhozott valamennyi érvre, elegendő a bíróság mérlegelési szempontjait és jogi álláspontját tartalmaznia (Kúria Pfv.20.737/2019/4.). Az indokolt [...] döntéshez való jog semmiképpen sem jelentheti azt, hogy az ügyben eljáró bíróságot a felek valamennyi érvelése tekintetében részletes indokolási kötelezettség terhelné {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [31]}. A bíróság indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem a szubjektív elvárásait is kielégítő mennyiségű érvrendszer bemutatása, az indokolásnak az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre kell kiterjednie {26/2020. (XII. 2.) AB határozat, Indokolás [22]}.

[50] A jogerős ítélet kifogásolt [38]-[41] bekezdéseiből megállapítható, hogy – az elsőfokú bíróság téves jogi álláspontjával szemben – hiába állapította meg a bíróság a Cstv. 40. § (1) bekezdés c) pontjára alapított perekben az engedményezési szerződések érvénytelenségét, a Ptk. 6:3. § a) pontja alapján a kötelezettek teljesítésével az engedményezett követelések megszűntek, így azok tekintetében az eredeti állapot helyreállítására – mint az érvénytelenségnek a Ptk. 6:112. §-a szerinti jogkövetkezményre – nem kerülhetett sor. Tehát a Ptk. 6:113. § (1) bekezdése alapján, miután ezen követelések vonatkozásában a szerződéskötés előtt fennállt helyzetet nem lehetett visszaállítani, ezért az eljáró bíróságok elrendelték az ellenszolgáltatás nélkül maradt szolgáltatások ellenértékének pénzbeli megtérítését (a cég4 engedményes esetén 8.854.552 forint, a cég6. engedményes esetén 168.610.511 forint). Mivel a cég4 az őt terhelő fizetési kötelezettségnek eleget tett, így az az összeg a felszámolási vagyonba került, tehát ezen összeg tekintetében mégsem következett be a vagyonvesztés. Szemben a cég6.-t terhelő fizetési kötelezettséggel, amelynek az engedményes nem tudott eleget tenni, hiszen maga is fizetéseképtelenné vált és felszámolás alá került. Így végső soron ez az a mértékű vagyonvesztés, amely vonatkozásában az alperes kártérítési felelőssége megállapítható.

[51] Téves az alperes felülvizsgálati kérelmében a Ptk. 6:113. § (1) bekezdését érintő azon hivatkozása is, hogy az érvénytelen szerződésekben ő maga nem vett részt. Nem arról van szó, hogy a másodfokú bíróság a cég6. helyett az alperest helyezte „elszámolási” pozícióba, hanem arról, hogy az alperesnek az adós gazdasági társaság vezetőjeként való eljárására tekintettel a megkötött, azonban utóbb érvénytelennek bizonyult, részben vagyonvesztést eredményező engedményezést – ellenkező bizonyítás hiányában – a felróhatóság körében értékelte.

[52] A Kúria hangsúlyozza – szemben a felülvizsgálati kérelemben írtakkal – a jogerős ítélet sem a konkrét jogszabályhely idézésével, sem anélkül nem tesz említést a Cstv. 57. § (1) bekezdésében írt kielégítési sorrendről. Erre tekintettel az alperes megalapozatlanul feltételezte, hogy a másodfokú bíróság azért látta megállapíthatónak a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésének első fordulatra alapított törvényi tényállás megvalósulását, mert a fenyegető fizetéseképtelenség időszakában nem a Cstv. 57. § (1) bekezdés szerinti sorrendben került sor a

hitelezői követelések kielégítésére. Erre tekintettel összevethetőség hiányában a Kúria Gfv.30.323/2022/8. számú határozatától – annak egyébként nem a Kúria, hanem a másodfokú bíróság álláspontját tükröző [19] bekezdésétől – való eltérése fel sem merülhet.

[53] A másodfokú bíróság a fentiek szerint indokát adta annak, hogy a beszámítással teljesített, részben vagyronvesztést eredményező engedményezési szerződések következtében állapítható meg az alperesnek felróható hitelezői érdekeket figyelmen kívül hagyó magatartása. Az anyagi jogi felülbírálat körében a Pp. 369. § (3) bekezdés a) pontjának a megsértése nélkül minősítette okszerűtlennek a bizonyítás eredményét, és a tényállás kiegészítése mellett a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontja alkalmazásával helyes jogi következtetésre jutott az alperes felelősségét illetően. Megállapításai minden tekintetben megfelelnek a Kúria Gfv.30.093/2021/5. számú határozatában írtaknak. Arra pedig a felperes a felülvizsgálati ellenkérelemben helyesen utalt, hogy az eltérés alapjául hivatkozott Gfv.30.465/2023/12. számú határozat [20] bekezdése nem a Kúria álláspontját tükrözi. A határozat e részében a másodfokú bíróság határozatának ismertetésre került sor, amely kérdésben egyébként a Kúria nem foglalt állást, így e tekintetben sem merülhet fel a jogerős ítélet precedenshatározattól való eltérése.

[54] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott rendelkezését a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[55] A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében az alperes eljárás költségeiben való marasztalását kérte, azonban a felmerült ügyvédi munkadíj tekintetében sem megbízási szerződést nem csatolt, sem egyéb módon nem számította fel eljárási költségét. A jelen felülvizsgálati eljárásban már irányadó, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 3. § (2) és (4) bekezdései szerinti ügyvédi munkadíj számításához azonban a kifejtett ügyvédi tevékenység munkaóra ráfordítást mindenképpen közölni kell, anélkül ugyanis az ügyvédi munkadíj összege nem határozható meg. A felperes erre vonatkozó nyilatkozatot nem tett, perköltség igényét összezszerűen sem határozta meg, így a Pp. 81. § (1) és (2) bekezdésének megfelelő felszámítás hiányában a Kúria a felperes felülvizsgálati eljárási költségének viseléséről nem rendelkezhetett (Kúria Gfv.30.227/2025/12.). A felperesi beavatkozónak pedig a felülvizsgálati eljárásban költsége nem merült fel.

[56] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 407. § d) pontja zárja ki.

[57] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson kívül bírálta el.

Alkalmazott jogszabályok és joggyakorlat

[58] 1991. évi XLIX. törvény 33/A. § (1) és (5) bekezdés

[59] Gfv.30.198/2021/4.

A döntés elvi tartalma

[60] A felszámolási vagyon fogalma nem azonos a vagyon polgári jogi fogalmával. A Cstv. 3. § (1) bekezdésének e) pontja és 4. § (1) bekezdése szerint a Cstv. szabályai szerinti

vagyonnak az adós aktív vagyona minősül, ezért az aktív vagyon csökkenése szempontjából nincs jelentősége annak, hogy a fenyegető fizetéseképtelenség időszakában létrejött szerződés eredményeként az adós passzív vagyona is csökkent.

[61] A Cstv. 33/A. § (5) bekezdésének alkalmazása esetén az alperest terheli annak előadása és bizonyítása, hogy ha fennállt a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet, a vezetési feladatai ellátása során a hitelezők érdekeit figyelembe vette. Ez utóbbi körben a vezetőnek be kell mutatnia a vezetői időszakában kifejtett tevékenységét. A bizonyítás sikertelenségének következményei e vonatkozásban a vezető tisztségviselőt terhelik.

Budapest, 2026. március 18.

Dr. Simonné dr. Gombos Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Tibold Ágnes s.k. előadó bíró, Dr. Döme Attila s.k. bíró, Dr. Farkas Antónia s.k. bíró, Dr. Madarász Anna s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

S.k.

bíróági ügyintéző